

SOPIMUS
SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN
JA
AMERIKAN YHDYSVALTOJEN HALLITUKSEN
VÄLILLÄ
VIRALLISTEN TYÖNTEKIJÖIDEN HUOLLETTAVIEN ANSIOTYÖSTÄ

Suomen tasavallan hallitus ja Amerikan yhdysvaltojen hallitus, joihin kumpaankin erikseen voidaan jäljempänä viitata "osapuolena" ja molempiin yhdessä "osapuolina" ja jotka tahtovat sallia sen, että viralliseen tehtävään yhden osapuolen alueelle määrättyjen toisen osapuolen virallisten työntekijöiden huollettaville annetaan vastavuoroisesti oikeus tehdä ansiotyötä ensin mainitun osapuolen alueella,

sopivat seuraavasta:

1 artikla: Oikeus tehdä ansiotyötä

Viralliseen tehtävään Amerikan yhdysvaltojen alueelle määrättyjen Suomen tasavallan hallituksen virallisten työntekijöiden huollettavat ja viralliseen tehtävään Suomen alueelle määrättyjen Amerikan yhdysvaltojen hallituksen virallisten työntekijöiden huollettavat saavat tehdä ansiotyötä vastaanottajavaltion alueella, kun he ovat saaneet siihen asianmukaisen oikeuden tämän sopimuksen määräysten mukaisesti.

2 artikla: Määritelmät

Tässä sopimuksessa

1. Diplomaattisen tai konsulihenkilökunnan jäsenen "huollettava" tarkoittaa 16 vuotta täyttänyttä henkilöä, jonka vastaanottajavaltio hyväksyy akkreditoitavaksi lähettäjävaltion diplomaattisen edustuston, mukaan lukien kansainvälisessä järjestössä toimiva edustusto, tai konsuliedustuston jäsenen kotitalouteen kuuluvana perheenjäsenenä. Tässä sopimuksessa tarkoitettu diplomaattisen tai konsulihenkilökunnan jäsenen "huollettava" ei tarkoita sellaisen henkilön perheenjäsentä, joka asuu vakinaisesti vastaanottajavaltiossa diplomaattisia suhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa ja konsulisuhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa tarkoitetulla tavalla.
2. Pohjois-Atlantin liiton tehtäviin määrätyn henkilöstön (Nato--henkilöstön) jäsenen "huollettava" on 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka on Nato-henkilöstön jäsenen kotitalouteen kuuluva perheenjäsen ja
 - a) puoliso;
 - b) naimaton huollettava lapsi, jonka ikä alittaa diplomaattisen tai konsulihenkilökunnan jäsenten huollettavien akkreditoinnin ikärajan; tai
 - c) fyysisesti tai henkisesti vammaisen naimaton huollettava lapsi.
3. "Viralliset työntekijät" tarkoittaa sellaisia diplomaattisia edustajia, konsulivirkamiehiä ja hallinnollisen ja teknisen henkilökunnan jäseniä, jotka on määrätty diplomaattisiin edustustoihin, konsuliedustustoihin tai kansainvälisissä järjestöissä toimiviin edustustoihin, sekä Nato-henkilöstöä.
4. "Nato-henkilöstö" tarkoittaa sellaisia tehtävään Amerikan yhdysvaltojen alueelle määrättyjä Suomen tasavallan hallituksen sotilas- tai siviilihenkilöstön jäseniä tai

tehtävään Suomen alueelle määrättyjä Amerikan yhdysvaltojen hallituksen sotilas- tai siviilihenkilöstön jäseniä, jotka kuuluvat johonkin seuraavista ryhmistä:

a) sotilas- tai siviilihenkilöstö, johon sovelletaan Lontoossa 19 päivänä kesäkuuta 1951 tehtyä *sopimusta Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimuspuolten välillä niiden joukkojen asemasta*;

b) liittokunnan esikunnan palveluksessa olevat sotilas- tai siviilihenkilöstöluokat, joihin sovelletaan Pariisissa 28 päivänä elokuuta 1952 tehtyä *pöytäkirjaa Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettujen kansainvälisten sotilasesikuntien asemasta*;

c) Jäsenvaltioiden edustajat, kansainvälinen henkilöstö ja Naton erityistehtävissä toimivat siviiliasiantuntijat, joihin sovelletaan Ottawassa 20 päivänä syyskuuta 1951 tehtyä *sopimusta Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta*; tai

d) sotilas- tai siviilihenkilöstö, johon sovelletaan jotakin edellä mainituista sopimuksista täydentävää sopimusta tai pöytäkirjaa, mukaan lukien Washington D.C:ssä 18 päivänä joulukuuta 2023 tehty *sopimus Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan yhdysvaltojen hallituksen välillä puolustusyhteistyöstä*.

3 artikla: Menettely

1. Oikeus tehdä ansiotyötä myönnetään huollettavalle hänen virallisen työntekijän huollettavan asemansa perusteella. Ansiotyöhön oikeuttavien asiakirjojen voimassaoloa jatketaan tarvittaessa samalla perusteella ja noudattaen samaa jäljempänä kuvattua menettelyä, jolla ensimmäisen kerran myönnetään oikeus tehdä ansiotyötä.

2. Kun on kyse sellaisten Amerikan yhdysvaltojen hallituksen virallisten työntekijöiden huollettavista, jotka on määrätty tehtävään Yhdysvaltojen Helsingin-suurlähetystöön, Yhdysvaltojen Suomen-konsuliedustustoon tai kansainvälisessä järjestössä Suomessa toimivaan Yhdysvaltojen edustustoon, virallisen pyynnön esittää Yhdysvaltojen Helsingin-suurlähetystö Suomen ulkoministeriölle.
3. Kun on kyse sellaisten Amerikan yhdysvaltojen hallituksen Nato-henkilöstön jäsenten huollettavista, jotka on määrätty tehtävään Suomen alueelle, virallisen pyynnön esittää Yhdysvaltojen Helsingin-suurlähetystö Suomen puolustusvoimille.
4. Kun on kyse sellaisten Suomen tasavallan hallituksen virallisten työntekijöiden huollettavista, jotka on määrätty tehtävään Suomen Washington D.C:n -suurlähetystöön, Amerikan yhdysvalloissa toimivaan Suomen konsuliedustustoon tai muussa kansainvälisessä järjestössä Yhdysvalloissa kuin Yhdistyneissä kansakunnissa toimivaan Suomen edustustoon, virallisen pyynnön esittää Suomen Washington D.C:n -suurlähetystö Yhdysvaltojen ulkoministeriön ulkomaisten edustustojen toimistolle.
5. Kun on kyse sellaisten Suomen tasavallan hallituksen Nato-henkilöstön jäsenten huollettavista, jotka on määrätty tehtävään Amerikan yhdysvaltojen alueelle, virallisen pyynnön esittää Suomen suurlähetystö tai sen nimetty yhteystoimisto Yhdysvaltojen ulkoministeriön ulkomaisten edustustojen toimistolle.
6. Kun on kyse sellaisten Suomen tasavallan hallituksen virallisten työntekijöiden huollettavista, jotka on määrätty Suomen hallituksen pysyvään edustustoon Yhdistyneissä kansakunnissa, virallinen pyyntö esitetään Yhdysvaltojen pysyväälle edustustolle Yhdistyneissä kansakunnissa.

7. Näiden virallisten pyyntöjen vastaanottajaa koskevista mahdollisista muutoksista ilmoitetaan diplomaattiteitse.
8. Suomen tasavallan hallitus ja Amerikan yhdysvaltojen hallitus tai niiden hallinnolliset alueet eivät peri maksuja ansiotyöhön oikeuttavien asiakirjojen antamisesta tai niiden voimassaolon jatkamisesta.
9. Oikeus tehdä ansiotyötä myönnetään huollettavalle vaatimatta selvitystä vastaanottajavaltiossa tehdystä työtarjouksesta.
10. Suomen tasavallan hallitus ja Amerikan yhdysvaltojen hallitus tai niiden hallinnolliset alueet eivät vaadi työnantajaa huollettavan työhön ottamisen ehtona osoittamaan, ettei kyseiseen työhön ole saatavilla vastaanottajavaltion kansalaista. Tämän sopimuksen määräysten ei kuitenkaan tulkita edellyttävän, että työnantajat tunnustavat ulkomaiset tutkinnot tai luvat tai muut ulkomaiset ansiot.
11. Suomen tasavallan hallitus ja Amerikan yhdysvaltojen hallitus ovat tietoisia siitä, että pyynnöt ansiotyötä koskevan oikeuden saamiseksi on tärkeää käsitellä joutuisasti, ja ne arvioivat käsittelevänsä nämä pyynnöt keskimäärin neljänkymmenenviiden (45) päivän kuluessa. Jos jompikumpi hallitus tuo esiin, että pyyntöjen käsittelyaika on sen työntekijöiden huollettavien osalta merkittävästi pitempi kuin toisen hallituksen työntekijöiden huollettavien osalta, ensin mainittu hallitus voi pyytää neuvotteluja toisen hallituksen kanssa käsittelyaikojen välisen eron kaventamiseksi. Jollei ratkaisuun päästä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa, ensin mainittu hallitus voi keskeyttää tämän sopimuksen mukaisten uusien ansiotyötä koskevien oikeuksien myöntämisen tai

aiempien oikeuksien voimassaolon jatkamisen ilmoitettuaan asiasta toiselle hallitukselle 30 päivää etukäteen.

12. Jos jompikumpi hallitus katsoo, että sen myöntämien ja toisen hallituksen myöntämien ansiotyötä koskevien oikeuksien määrät eroavat merkittävästi toisistaan, ensin mainittu hallitus voi pyytää neuvotteluja toisen hallituksen kanssa eron kaventamiseksi. Jollei ratkaisuun päästä 30 päivän kuluessa, ensin mainittu hallitus voi keskeyttää tämän sopimuksen mukaisten uusien ansiotyötä koskevien oikeuksien myöntämisen tai aiempien oikeuksien voimassaolon jatkamisen ilmoitettuaan keskeyttämisestä toiselle hallitukselle 30 päivää etukäteen.

4 artikla: Erioikeudet ja vapaudet

1. Suomen tasavallan hallitus ja Amerikan yhdysvaltojen hallitus vahvistavat, ettei diplomaattisia suhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa eikä konsulisuhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa anneta huollettaville siviili- eikä hallinto-oikeudellista koskemattomuutta sellaisten oikeudenkäyntien suhteen, jotka liittyvät ammatilliseen tai kaupalliseen toimintaan, mukaan lukien tämän sopimuksen mukaisesti sallittu ansiotyö. Huollettavilla on kuitenkin kaikki muut erioikeudet ja vapaudet, joihin he ovat oikeutettuja sovellettavien sopimusten perusteella, mukaan lukien diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen tai muun sovellettavan sopimuksen mukainen rikosoikeudellinen koskemattomuus.

2. Huollettavilla on myös velvollisuus maksaa vastaanottajavaltiossa tuloveroja ja sosiaaliturvamaksuja siellä tekemästään ansiotyöstä saadusta palkasta kansainvälisten sopimusten ja vastaanottajavaltion kansallisen lainsäädännön mukaisessa määrin.

5 artikla: Riitojen ratkaiseminen

Mahdolliset tähän sopimukseen liittyvät riidat ratkaistaan diplomaattiteitse osapuolten välisillä neuvotteluilla.

6 artikla: Voimaantulo ja irtisanominen

1. Tämä sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä (1) päivänä sen päivän jälkeen, jona Suomen tasavallan hallitus ilmoittaa Yhdysvaltojen hallitukselle kirjallisesti diplomaattiteitse, että se on saattanut päätökseen ne Suomen tasavallan hallituksen kansalliset menettelyt, joita tämän sopimuksen voimaantulo edellyttää. Tämän sopimuksen tullessa voimaan se korvaa Helsingissä 1 ja 12 päivänä maaliskuuta 1996 noottienvaihdolla tehdyn sopimuksen vastaanottajavaltioon virkatehtäviin määrättyjen lähettäjävaltion virkamiesten perheenjäsenten työskentelystä.
2. Kumpikin osapuoli voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti toiselle osapuolelle. Irtisanominen tulee voimaan 90 (yhdeksänkymmenen) päivän kuluttua päivästä, jona irtisanomisesta on ilmoitettu kirjallisesti.
3. Jos tämä sopimus irtisanotaan, henkilöt, joille on myönnetty oikeus tehdä ansiotyötä, saavat jatkaa työntekoa näillä oikeuksilla niiden ehtojen mukaisesti oikeuksien voimassaolon päättymiseen saakka.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet, hallitustensa siihen asianmukaisesti valtuuttamina, ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty ssa päivänä kuuta vuonna kaksituhatta..... kahtena kappaleena englannin kielellä.

**SUOMEN TASAVALLAN
HALLITUKSEN PUOLESTA**

**AMERIKAN YHDYSVALTOJEN
HALLITUKSEN PUOLESTA**